

17.5.2023

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo.stm@gov.fi

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 19.4.2023 (VN/11255/2023)

Lausunto hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi tupakkalain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on 19.4.2023 pyytänyt lausuntoa otsikon asiassa. Hallituksen esityksen luonnoksella ehdotetaan tupakkalakiin (549/2016) muutoksia, jotka koskevat savuttomien nikotiinituotteiden myyntiä ja maahantuontia.

Valviran kanta esitettyihin tupakkalain muutoksiin

Valvira kannattaa esitettyjä muutoksia. Lausuntopyynnön kohteena oleva esitys on perusteltu lasten ja nuorten suojelemiseksi sekä elinympäristön terveysriskien hallitsemiseksi. Valvira pitää esitystä lisäksi välttämättömänä tupakkalain tavoitteen (1 §) saavuttamiseksi. Nikotiinin myrkyllisyys ja riippuvuutta aiheuttavat ominaisuudet huomioon ottaen ehdotetuille säännöksille on Valviran näkemyksen mukaan myös oikeasuhtaiset perusteet.

Valvira yhtyy hallituksen esityksen luonnoksessa esitettyyn arvioon siitä, että savuttomille nikotiinituotteille esitetyt rajoitukset ovat omiaan helpottamaan viranomaisten toimintaa. Tupakkalain mukaan kunta valvoo alueellaan tupakkatuotteiden ja tupakan vastikkeiden myyntiä ja muuta luovuttamista sekä omavalvontaa koskevien säännösten noudattamista. Vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen tarkastuksilla on tyypillisesti tarkastettavana useita eri osa-alueita, ja myytävien tuotteiden valvomiseen on rajallisesti aikaa. Valvonnassa voi olla vaikeaa erottaa lyhyellä tai pintapuolisella tarkastelulla toisistaan samankaltaisia tuotteita, joiden eroavuus perustuu ainoastaan siihen, sisältääkö tuote tupakkakasvia vai nikotiinia.

Kuluttajan näkökulmasta sellainen tuotteiden välinen eroavuus, kuin edellä kuvataan, voi vaikuttaa vielä keinotekoisemmalta. Tupakkaa ja nikotiinia sisältävien mutta muutoin toisiaan vastaavien tuoteryhmien poikkeava asema lainsäädännössä saattaa luoda valheellisen mielikuvan siitä, että toisella tuoteryhmällä olisi terveysetuja.

Valvira pitää erityisen tärkeänä, että lasten ja nuorten kouluympäristössä vältetään normalisoimasta nikotiinin käyttöä lainsäädännön keinoin.

Allekirjoittaminen ja lisätiedot

Ratkaistu: 17.05.2023
Ratkaisija: Henriksson Markus
Virka-asema: Ylijohtaja
Esittelijät:
Lencioni Isabella, Johtava asiantuntija

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu
asiankäsittelyjärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Johtava asiantuntija Isabella Lencioni, p. 0295 209 482